

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD PARA MAYORES DE 25 AÑOS – MAYO 2010
PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT PER A MAJORS DE 25 ANYS – MAIG 2010

EJERCICIO/EXERCICI DE: COMENTARI DE TEXT

OBSERVACIONES/OBSERVACIONS:

LA XACRA DE LA FAM

Tradicionalment s'ha observat la problemàtica de la fam com una qüestió de manca de recursos, bé siga provocada per l'escassetat d'aliments, la incapacitat de la demanda per adquirir la producció, les catàstrofes naturals o, en termes malthusians, un excés de població respecte de l'oferta total d'aliments. Però no és aquesta l'única causa que explica per què hi ha prop de 1.000 milions de persones desnodrides al món, sobretot arran de la crisi alimentària mundial ara fa prop de dos anys.

El Nord és qui controla majoritàriament la producció d'aliments i dels *inputs* industrials per a l'agricultura. En canvi, els països del Sud produeixen les matèries primeres agrícoles i els productes alimentaris per a l'exportació, com ara el café, el sucre, el cacau, etc., en situació de monocultiu. De l'estructura de la producció se'n deriven les relacions de comerç mundial d'aliments entre el Nord i el Sud. Així, aquesta divisió internacional del treball en la indústria agroalimentària determina que els països empobrits depenguen cada colp més de la importació d'aliments o bé directament de l'ajut alimentari. A més, aquest comerç és també reflex del proteccionisme nacional que apliquen els grans blocs econòmics (la UE i els EUA), especialment pel que fa als productes agrícoles, que repercuteix negativament en la relació real d'intercanvi de molts països del Sud, que en resulta deteriorada.

Les peculiars estructures de producció i de circulació d'aliments a escala mundial determinen finalment el consum als països empobrits, on la desnutrició i les malalties derivades de la subalimentació constitueixen la trista realitat quotidiana per a una part important de la població. Per lluitar contra aquesta situació lacerant convé potenciar la sobirania alimentària, entesa com el dret dels pobles a definir la seua política agrària i, per tant, alimentària. Aquesta sobirania implica la promoció de l'agricultura local; l'accés de la població camperola a la terra, a l'aigua, al crèdit i a les matèries primeres agrícoles; el dret a lluitar contra el trencament de preus practicat per tercers països; el dret a decidir què s'ha de produir i què i com s'ha de consumir. La sobirania alimentària esdevé en si mateixa un projecte global de societat que incorpora les dimensions de protecció i defensa dels drets humans i dels drets econòmics, socials i culturals; de governança democràtica; de respecte i preservació dels recursos naturals i també dels coneixements ancestrals.

En els darrers anys han sorgit noves amenaces. Si als anys seixanta la coneguda com a revolució verda (que va multiplicar la producció agrícola a partir de l'ús de pesticides i adobs químics) va empobrir i contaminar els sòls i els éssers vius, ara el risc prové de la manipulació genètica de llavors, que genera productes transgènics. Això empobreix la biodiversitat i augmenta la dependència respecte a les empreses biotecnològiques del Nord, ja que la majoria de llavors són estèrils i després de cada collita se n'han de comprar per força de noves, i també productes específics perquè cada planta puga créixer en condicions. A més, cal recordar que es desconeixen els efectes d'aquests productes en l'organisme humà a llarg termini.

La segona amenaça prové de la proliferació dels agrocombustibles, que esdevenen més rendibles per a les grans corporacions agràries que no els combustibles tradicionals a causa de l'increment del preu del petroli i de la possible desaparició futura d'aquest recurs fòssil. La substitució progressiva de conreus per produir agrocombustibles (moltes vegades mitjançant transgènics) suposa també una amenaça directa a la lluita per a la sobirania alimentària. Que el Sud produeixca combustibles per al Nord mentre la seua població passa gana va en contra de qualsevol ideari sostenible que treballa per un desenvolupament igualitari.

Per tot això cal un abordatge global de les relacions estructurals de producció, comerç i consum agroalimentaris, així com la defensa de la sobirania alimentària com a principi que ha d'orientar les polítiques de cooperació al desenvolupament en aquest àmbit.

(adaptació de l'Avui, 24 de març del 2010)

1. Escriu un breu resum del contingut del text (2 punts).
2. Explica el significat de les frases i dels termes del text que hi ha a continuació (3 punts):
 - a. La incapacitat de la demanda per adquirir la producció.
 - b. *Inputs* industrials.
 - c. Monocultiu.
 - d. Divisió internacional del treball en la indústria agroalimentària.
 - e. Situació lacerant.
 - f. Trencament de preus.
 - g. Coneixements ancestrals.
 - h. Biodiversitat.
 - i. Empreses biotecnològiques.
 - j. Les polítiques de cooperació al desenvolupament.
3. Realitza un comentari crític, general i interdisciplinari, sobre el text. En una primera part, cal analitzar el text, tot assenyalant les idees principals, secundàries, contradiccions, manipulacions, etc. En una segona, cal analitzar el text en relació amb el punt de vista personal, en què s'ha de justificar la seua vigència, el seu interès actual, la seua intenció, etc. i, per acabar, s'ha de mostrar un judici de valor sobre el text i la seua justificació (4 punts).
4. Escriu un altre títol adequat per al text que t'hem proposat (1 punt).